საქართველო: შუახევის ჰესი

მოთხოვნის ნომერი: 2019/01

European Bank for Reconstruction and Development

Project Complaint Mechanism

შესაბამისობის მიმოხილვა
მენეჯმენტის სამოქმედო გეგმა

www.ebrd.com

1. მენეჯმენტის პასუხი

მენეჯმენტი მიესალმება შუახევის ჰესის PCM-ის შესაბამისობის მიმოხილვის ანგარიშს და აფასებს შესაძლებლობას EBRD-ის პოლიტიკის დოკუმენტებში შეიტანოს ცვლილებები ზოგადად და უშუალოდ შუახევის პროექტთან დაკავშირებით, რამდენადაც ისინი ეხება შესაბამისობის მიმოხილვის ანგარიშში მოცემულ დასკვნებსა და რეკომენდაციებს. მენეჯმენტი იღებს დასკვნებს და დარწმუნებულია, რომ რეკომენდაციები უკვე სრულადაა გათვალისწინებული და შემდგომი ქმედება არ არის საჭირო. შესაბამისად, იმის ნაცვლად, რომ განსაზღვროს შემდგომი ქმედებები PCM ექსპერტის რეკომენდაციების საპასუხოდ, MAP ასახავს უკვე განხორციელებულ ქმედებებს და პასუხობს მოსარჩელეების მიერ ამ დოკუმენტის სამუშაო ვერსიაზე გაკეთებულ კომენტარებს.

მენეჯმენტი იყენებს ამ შესაძლებლობას იმის ხაზგასასმელად, რომ ეს პროექტი დამტკიცდა და განხორციელდა EBRD-ის 2008 წლის ESP-ის (გარემოს დაცვისა და სოციალური პოლიტიკის) ფარგლებში. შესაბამისობის მიმოხილვის ანგარიში იძლევა EBRD-ისა (რეკომენდაციები 1-4) და პროექტის (რეკომენდაციები 5-8) წინაშე მდგარ რეკომენდაციებს. EBRD-ის შესაბამისობის მიმოხილვის ანგარიშის ფოკუსირებული შედეგები პოლიტიკის პოზიციებთან დაკავშირებით, ისეთ საკითხებზე, როგორიცაა პროექტის გავლენის არეალი და საბაზისო მონაცემების შეგროვება, რამდენჯერმე გადაიხედა და EBRD-ის პრაქტიკა განახლდა, რათა ის ასახავდეს მიმოხილვის შედეგებს, როგორც 2014, ისე 2019 წლის ESP-ში.

ასევე, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ საჩივრის დარეგისტრირების შემდეგ, პროექტის მშენებლობის ეტაპი დასრულებულია და ის ამჟამად ექსპლუატაციის ფაზაშია. რეკომენდაციების უმრავლესობა გამიზნულია პროექტის მშენებლობის ფაზაზე, როდესაც ძირითადი ზემოქმედება ხდებოდა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია, თუ როგორ იქნა განხილული მიმოხილვის შესაბამისი რეკომენდაციები პროექტის ციკლის შესაბამის ეტაპზე.

რეკომენდაცია (#2) გაცემულ იქნა, როგორც EBRD-ის მენეჯმენტისთვის, ასევე, პროექტისთვის, რათა ალტერნატიული გზით მართონ ტექნიკური კონსულტანტები. მენეჯმენტი გვთავაზობს, რომ ტექნიკური და გარემოს დაცვისა და სოციალური საკითხებისათვის ბანკისა და ინდუსტრიის არსებული, დამკვიდრებული პრაქტიკა დარჩეს ძალაში, რათა შენარჩუნდეს ანგარიშგების იერარქია, ზრუნვის ვალდებულება და პოტენციური პასუხისმგებლობა. მიუხედავად ამისა, რეკომენდაციების განხილვა გაგრძელდება პროექტებზე, რომლებიც საჭიროებენ მრავალდისციპლინურ გუნდებს იმისათვის, რომ გარემოს დაცვისა და სოციალური საკითხების და ტექნიკური სამუშაო ნაკადები სრულად იყოს ინტეგრირებული, ან იყოს ცალკე და წყვეტილად, საჭიროებისამებრ. დაკავშირებული ტექნიკური რეკომენდაცია (#6), თავისი ბუნებით, ნათლად არ არის განხილული EBRD ESP-ის მიერ მიმდინარე ან წინა ვერსიებით, რომლებიც არ იყო შედგენილი ამ ტიპის საკითხის გათვალისწინებით. აქედან გამომდინარე, მენეჯმენტი გვთავაზობს, რომ ეს ორი რეკომენდაცია განიხილებოდეს სამოქალაქო ინჟინერიის პროტოკოლების და არა MAP-ის ფარგლებში დამკვიდრებული პრაქტიკის შესაბამისად.

EBRD მზად არის მჭიდროდ ითანამშრომლოს ჩვენი პროექტის პარტნიორებთან, თანაგამსესხებლებთან და პროექტის სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან, რათა აჩვენოს, რომ PCM რეკომენდაციები სრულადაა მიღებული, როგორც ეს ქვემოთ არის აღწერილი. მოხდა წინამდებარე MAP-ის განვრცობა მოსარჩელეების კომენტარების მიღების შემდეგ.

2. მენეჯმენტის სამოქმედო გეგმა

ქმედებები EBRD-ის შეუსაბამობაზე რეაგირებისთვის რეკომენდაციების გასათვალისწინებლად სისტემურ და პროცედურულ დონეზე

PCM რეკომენდაცია 1

PR 1-თან შესაბამისობის გასაზრდელად, კონკრეტულად პროექტის ზეგავლენის არეალის იდენტიფიკაციასთან დაკავშირებით, ბანკმა უნდა უზრუნველყოს, რომ პროექტის სპონსორებს და ბანკს ჰქონდეთ შეთანხმებული, საერთო და მკაფიო გაგება პროექტის გავლენის არეალის შესახებ, მათ შორის, გავლენის არეალში ცვლილებების შესახებ, განსაკუთრებით პროექტებში, რომლებსაც ეკოლოგიის თვალსაზრისით საგრძნობი ზემოქმედება აქვთ. ეს გულისხმობს იმის უზრუნველყოფას, რომ პროექტის დოკუმენტები თანმიმდევრულად ახდენენ გავლენის არეალის იდენტიფიცირებას, როგორც ბანკის შიგნით, ასევე, დაინტერესებულ მხარეებთან კომუნიკაციისას და რომ პროექტის მასშტაბის ცვლილებების შესახებ დროულად მოხდეს შესაბამისი თემებისათვის ინფორმაციის მიწოდება. ამავდროულად, ბანკმა უნდა წაახალისოს პროექტის მომხრეები, რათა ცხადი იყოს, რომ მოცემულმა პროექტმა შეიძლება სხვადასხვაგვარად მოახდინოს გავლენა სხვადასხვა თემზე (და სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეზე) და ბანკმა უნდა უზრუნველყოს, რომ დაზარალებულ თემის წევრებს, განსაკუთრებით მოწყვლად თემის წევრებს, ჰქონდეთ ადეკვატური შესაძლებლობა, გაეცნონ პროექტის პოტენციურ ზემოქმედებას და ბანკსა და პროექტის სპონსორებს მიაწოდონ უკუკავშირი.

მენეჯმენტის კომენტარი რეკომენდაციაზე 1

პროექტი დამტკიცდა EBRD-ის 2008 წლის ESP-ის მიხედვით, რომელიც PR1-ში მოიცავდა მითითებას *პროექტის გავლენის ზონაზე.* ეს მითითება განახლდა და შეიცვალა ESP-ის 2014 წლის ვერსიაში და და ხელახლა იქნა განხილული 2019 წლის ვერსიაში. კერძოდ, ESP-ის „განმარტებების“ II ნაწილი; ESP-ის 4.7 ნაწილი „პროექტის შეფასების საერთო მიდგომა“; და PR1 პუნქტები 4-8 „გამოყენების სფერო“; განსაზღვრავს EBRD-ის პროექტებს და PR-ების გამოყენებას.

შესაბამისად, გავლენის ზონა არ არის ის ტერმინი, რომელიც გამოიყენება ESP-ის მიმდინარე ვერსიაში. შემუშავებულია PR1 სახელმძღვანელო მითითება, რომელიც ნათლად აყალიბებს პროექტის განმარტებას, დაკავშირებულ ობიექტებს და შესაფასებელი პროექტების ფიზიკურ მოცულობას. მენეჯმენტი თვლის, რომ რეკომენდაცია სრულად არის გათვალისწინებული ESP-ის უახლეს ვერსიაში, კონკრეტულად, PR-სა და PR10-ში და დაკავშირებულ სახელმძღვანელო მითითებებში.

პასუხი მოსარჩელეების კომენტარებზე მენეჯმენტის ქმედება 1-თან დაკავშირებით

მოსარჩელეებს კომენტარი არ გაუკეთებიათ MAP-ის ამ სამოქმედო პუნქტზე.

მენეჯმენტის ქმედება 1

რეკომენდაცია სრულად შესრულდა წინა პოლიტიკის დოკუმენტში ცვლილებების შეტანით, სახელმძღვანელოს შემუშავებითა და კარგი საერთაშორისო პრაქტიკის დამკვიდრებით. კერძოდ, PR1GN-ში აღნიშნულია:

პროექტთან დაკავშირებული რისკებისა და ზემოქმედების შეფასების გარდა (კონტრაქტორების მიერ განხორციელებული პროექტის აქტივობების ჩათვლით), კლიენტის შეფასებამ (იქნება ეს A

კატეგორიის სრული ESIA, ან B ან C კატეგორიის პროექტების ნაკლებად ვრცელი დოკუმენტები) უნდა შეაფასოს რისკები და ზემოქმედება, რომლებიც დაკავშირებულია ნებისმიერ დაკავშირებულ ობიექტთან, ძირითად მიწოდების ჯაჭვებთან და/ან სხვა შესაბამის ობიექტებსა და საქმიანობასთან, როგორც ეს ნაჩვენებია სურათზე 3.

3. გარემოს დაცვისა და სოციალური შეფასების სფეროს განსაზღვრა

პროექტი: სამუშაოების, საქონლის, მომსახურების ან/და საქმიანი აქტივობების ერთობლიობა, რომელიც განსაზღვრულია საფინანსო ხელშეკრულებებში და რომლის დაფინანსებასაც ითხოვს კლიენტი. სადაც რელევანტურია, ასევე უნდა შეფასდეს არსებული ობიექტი, სადაც მდებარეობს პროექტი. E&S შეფასება ყოველთვის მოიცავს პროექტს მინიმუმ და PR-ები სრულად ვრცელდება.	**დაკავშირებული ობიექტები:** არ ფინანსდება პროექტის ფარგლებში, მაგრამ რომლის გარეშეც პროექტი არ იქნებოდა სიცოცხლისუნარიანი და არ იქნებოდა აშენებული, გაფართოებული ან განხორციელებული, პროექტის არ არსებობის შემთხვევაში. დაკავშირებული ობიექტები ჩაირთვება E&S შეფასების ფარგლებში, თუ ეს კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია და გამოიყენება ეროვნული კანონმდებლობა, GIP და PR-ის მიზნები.	**პირველადი მიწოდების ჯაჭვი:** ის მომწოდებლები, რომლებიც მუდმივ საფუძველზე უზრუნველყოფენ საქონელს ან მასალებს, რომლებიც აუცილებელია პროექტის ძირითადი ოპერაციული ფუნქციებისთვის. პირველადი მიწოდების ჯაჭვები ჩართული იქნება E&S შეფასებაში, თუ ეს კრიტერიუმები დაკმაყოფილდება. შესაბამისი PR-ები ვრცელდება პირველადი მიწოდების ჯაჭვზე.	**სხვა ობიექტები და აქტივობები:** როდესაც პოტენციურად მნიშვნელოვანი გარემოს დაცვის და/ან სოციალური რისკები და ზემოქმედება არის იდენტიფიცირებული სხვა ობიექტებიდან ან საქმიანობიდან პროექტის სიახლოვეს, არსებული ობიექტებიდან და კლიენტის კონტროლის მიღმა არსებული ობიექტებიდან ან საქმიანობიდან, რასაც PR-ები არ ითვალისწინებს. კლიენტი გაიღებს გონივრულ ძალისხმევას პროექტის რისკების შესაფასებლად და შესამცირებლად.
გარემოს დაცვისა და სოციალური შეფასების მოქმედების სფერო			

დიაგრამა 3 გვიჩვენებს ურთიერთდამოკიდებულებას პროექტს შორის, რომლისთვისაც მოითხოვება დაფინანსება და იმ ობიექტებსა და/ან აქტივობებს შორის, რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინონ ან წარმოშვან რისკები პროექტისათვის, ან პირიქით. შეფასების ფიზიკური საზღვრები უნდა განისაზღვროს შეფასების პროცესის ადრეულ ეტაპზე და მკაფიოდ განისაზღვროს კავშირები და ბერკეტების სისტემა პროექტსა და შესაბამის ობიექტებსა და/ან აქტივობებს შორის.

პროექტის ფიზიკური მოცულობის განსაზღვრა ხდება თითოეული პროექტისთვის ცალ-ცალკე, EBRD-თან კონსულტაციით. ტიპიური A კატეგორიის პროექტისთვის, როგორც სკოპინგის ნაწილი, განიხილება არსებული გარემოს დაცვის და სოციალური საბაზისო მონაცემები (მაგ. უკვე შეგროვებული ადგილობრივი ხელისუფლების და შესაძლოა არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ) და იდენტიფიცირებულია ხარვეზები ხელმისაწვდომ საბაზისო მონაცემებსა და უახლესი და შესაბამისი მონაცემების საჭიროებას შორის, რომელიც აუცილებელია ESIA-ს განსახორციელებლად, რომელიც პროპორციულია პროექტის მოსალოდნელი ზემოქმედებისა და პრობლემების მიმართ. საბაზისო მონაცემების ხარვეზების შესავსებად ქმედებები, მათ შორის ნებისმიერი შემდგომი გარემოს დაცვის ან სოციალური საბაზისო კვლევები, რომლებიც საჭირო იქნება (მაგ., ნიადაგის დაბინძურების ინტრუზიული გამოკვლევები, ბიომრავალფეროვნების კვლევები, წყლის ხარისხის საბაზისო კვლევები, სოციო-დემოგრაფიული კვლევები, მიწათმფლობელობის, საარსებო საშუალებების და ეკონომიკური კვლევები. სტრატეგიები, კულტურული მემკვიდრეობის ან არქეოლოგიური კვლევები და ა.შ.) იდენტიფიცირებულია. სკოპინგის ეს დოკუმენტი ექვემდებარება სკოპინგის ეტაპის კონსულტაციებს ევროკავშირის ESIA

დირექტივის და EBRD PR1-ის და PR10-ის შესაბამისად და საჯაროდ გამჟღავნდება ESIA-სთვის დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის დაგეგმილ პროცესთან ერთად.

შემდეგ ESIA მომზადებულია სკოპინგის საფუძველზე და მოიცავს პროექტის გავლენის არეალში არსებული ფიზიკური, ბიოლოგიური და სოციალურ-ეკონომიკური გარემოს არსებული მდგომარეობისა და სავარაუდო განვითარების (პროექტის არარსებობის შემთხვევაში) ყოვლისმომცველ აღწერას. გარემოს დაცვის და სოციალური საბაზისო მონაცემები ESIA-სთვის უნდა დაეფუძნოს უახლეს მონაცემებს და შედგებოდეს უკვე შეგროვებული და ხელმისაწვდომი კვლევების კომბინაციის, ადგილობრივი ხელისუფლების და შესაძლოა არასამთავრობო ორგანიზაციების მეშვეობით, ასევე, დამატებითი საველე კვლევებისგან, საჭიროებისამებრ. იქ, სადაც ხელმისაწვდომი მონაცემები არასაკმარისია, ჩატარდება შემდგომი კვლევები, როგორც ეს განსაზღვრულია ESIA Scoping ეტაპზე.

ამიტომ შემდგომი ქმედება არ არის შემოთავაზებული.

PCM-ის რეკომენდაცია 2

PR 4-თან შესაბამისობის გაძლიერების მიზნით, ბანკმა უნდა უზრუნველყოს, რომ იმ სიტუაციებში, როდესაც დამოუკიდებელი ტექნიკური ექსპერტები განსაზღვრავენ შემდგომი ტესტირების საჭიროებას რისკების სამართავად პროექტის სტრუქტურული ელემენტების ან კომპონენტების მშენებლობასთან, ექსპლუატაციასთან ან დეკომისიასთან დაკავშირებით, ბანკის მენეჯმენტი დაუკავშირდება პროექტის სპონსორს, რათა დაადასტურონ, რომ რეკომენდებული ტესტირება ჩატარდა მითითებულ ვადებში და რომ ტესტის შედეგები დოკუმენტირებულია და ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული მხარისთვის და ხორციელდება შესაბამისი მოქმედება.

მენეჯმენტის კომენტარი რეკომენდაციაზე 2

სახელშეკრულებო და პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებული მიზეზების გამო, EBRD არ შეიძლება იყოს ჩართული მფლობელების საინჟინრო - გამსესხებლების საინჟინრო პროცესში. გამსესხებლისთვის არ არის მიზანშეწონილი, მართოს ან კომენტარი გააკეთოს, სხვადასხვა ტექნიკურ-საინჟინრო შეხედულებებთან დაკავშირებულ დისკუსიებზე. საბოლოო ჯამში, OE ურჩევს კლიენტს და იღებს პასუხისმგებლობას (და ვალდებულებას) ნებისმიერ შედეგზე. ESP-ის 2008 წლის და შემდგომი ვერსიები არ იყო შემუშავებული ამ ტიპის საკითხის გათვალისწინებით და მენეჯმენტი გვთავაზობს, რომ ამ სამუშაო ნაკადის მონიტორინგი გაგრძელდეს სათანადო კვალიფიციური ინჟინრებისა და პროექტის ტექნიკური მრჩევლების მიერ, დამკვიდრებული პრაქტიკის მიხედვით, რომელიც მიმდინარეობს პროექტებზე E&S სამუშაო ნაკადების პარალელურად. მენეჯმენტი გააგრძელებს ტექნიკური და E&S სამუშაო ნაკადების ინტეგრირებას, სადაც ეს მიზანშეწონილია, მაგრამ შეინარჩუნებს დაყოფას იქ, სადაც არსებობს დადგენილი საინჟინრო პროტოკოლები. მენეჯმენტი რეგულარულად ატარებს სხვადასხვა ექსპერტების შეხვედრებს და სემინარებს ბანკის მასშტაბით (ტექნიკური, ფინანსური და E&S), რათა განიხილონ სხვადასხვა თემატური სამუშაო პრაქტიკა, როგორებიც რეკომენდაციაშია განხილული.

პასუხი მოსარჩელეების კომენტარებზე მენეჯმენტის ქმედება 2-თან დაკავშირებით

მოსარჩელეებს არ გაუკეთებიათ კომენტარი MAP-ის ამ ქმედებასთან დაკავშირებით.

მენეჯმენტის ქმედება 2

არ არის შემოთავაზებული შემდგომი ქმედება ზემოთ მოცემულ კომენტარში მითითებულზე.

PCM-ის რეკომენდაცია 3

PR 4.16-თან შესაბამისობის გაძლიერების მიზნით, ბანკმა უნდა უზრუნველყოს, რომ პროექტის მშენებლობის ეტაპამდე დადგინდეს ბუნებრივი რესურსების ხელმისაწვდომობისა და გამოყენების საბაზისო დონე და რომ ბუნებრივ რესურსებზე პოტენციური უარყოფითი ზემოქმედების შემდგომი მიმოხილვა არ შემოიფარგლებოდეს დოკუმენტების ანალიზით.

მენეჯმენტის კომენტარი რეკომენდაციაზე 3

ეს რეკომენდაცია სრულად იქნა მიღებული და განხილული ESP-ისა და მასთან დაკავშირებული სახელმძღვანელო შენიშვნების 2014 და 2019 წლების ვერსიებში. კონკრეტულად, ეს საკითხი გაცილებით დეტალურად არის განხილული PR3-ის 2019 წლის ვერსიაში რესურსების ეფექტიანობის შესახებ (პარაგრაფები 6-10), PR4 თემის ჯანდაცვის უსაფრთხოების შესახებ (პარაგრაფები 16-17 თემის H&S, ბუნებრივი საფრთხეები პუნქტები 22-24), PR5 მიწის გამოყენების შეზღუდვის შესახებ (განიხილავს ბუნებრივ რესურსებს) და PR6 ბუნებრივი რესურსების მართვაზე (წარადგენს ეკოსისტემური სერვისების მიწოდებას).

პასუხი მოსარჩელეების კომენტარებზე მენეჯმენტის ქმედება 3-თან დაკავშირებით

მოსარჩელეებს არ გაუკეთებიათ კომენტარი MAP-ის ამ ქმედებასთან დაკავშირებით.

მენეჯმენტის ქმედება 3

რეკომენდაცია სრულად შესრულდა წინა პოლიტიკის დოკუმენტში განახლებების შეტანით, სახელმძღვანელოს შემუშავებით და კარგი საერთაშორისო პრაქტიკის დამკვიდრებით. საბაზისო ინფორმაციის შეგროვება ხორციელდება თითოეული პროექტისთვის და შემუშავდება და ხორციელდება EBRD-ის კლიენტების მიერ EBRD-თან კონსულტაციით. ამიტომ შემდგომი ქმედება არ არის შემოთავაზებული.

PCM-ის რეკომენდაცია 4

PR 6.8-თან შესაბამისობის გაძლიერების მიზნით, ბანკმა უნდა იმოქმედოს სწრაფად და დაბეჯითებით, თუ კლიენტის მიერ პროექტის BAP-ის განხორციელების შესახებ ბანკის მონიტორინგი ვერ ახერხებს იმის ჩვენებას, რომ პროექტი აღწევს ბიომრავალფეროვნების ნულოვან დანაკარგს. ბანკმა უნდა უზრუნველყოს, რომ კლიენტებმა პრიორიტეტად მიიჩნიონ BAP-ის განხორციელება და მათ ეს გააკეთონ ისე, რომ ბანკს შეეძლოს განსაზღვრულ ვადებში გადაამოწმოს შეუსრულებლობის კონკრეტული შედეგები.

მენეჯმენტის კომენტარი რეკომენდაციაზე 4

ეს რეკომენდაცია მიღებულია სრულად და განხილულია ESP-ისა და მასთან დაკავშირებული სახელმძღვანელო მითითებების 2014 და 2019 წლების ვერსიებში. გთხოვთ, იხილოთ მოქმედების პუნქტი 8 პროექტის დამატებითი, კონკრეტული ინფორმაციისთვის, რადგან მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ ოპერაციები-BAP, რომელიც ჯერ კიდევ შემუშავების პროცესში იყო მიმოხილვის დროს, აჩვენებს, რომ ნულოვანი დანაკარგის (NNL) მიღწევა შესაძლებელია და რომ ამჟამად მიმდინარეობს განხორციელების აქტიური მონიტორინგი.

პასუხი მოსარჩელეების კომენტარებზე მენეჯმენტის ქმედება 4-თან დაკავშირებით

მოსარჩელეები ეთანხმებიან ბანკის მენეჯმენტს, რომ ESP გაუმჯობესდა 2014 და 2019 წლების განახლებებით, მაგრამ მიუთითებენ ორ სხვა პროექტზე, რომლებზეც მათ შეიტანეს ოფიციალური საჩივრები და ითხოვენ, რომ MAP-ის პუნქტი ღია დარჩეს ამ პროექტებში ახალი პოლიტიკის განხორციელების მონიტორინგისთვის. მენეჯმენტი გვთავაზობს, რომ ეს შემთხვევები განიხილებოდეს ამ PCM-ისგან დამოუკიდებლად და გაგრძელდეს პარალელურად PCM/IPAM პროცედურების შესაბამისად, მათ შორის, მათთან დაკავშირებული მართვის სამოქმედო გეგმების მიხედვით. მოსარჩელეები ასევე უწევენ რეკომენდაციას IPAM-ის ოფისს, რომელიც პირდაპირ არ არის დაკავშირებული ამ პროექტთან და, შესაბამისად, არ იქნება მიმართული მენეჯმენტის მიერ ამ MAP-ის ფარგლებში.

მენეჯმენტის ქმედება 4

მენეჯმენტმა უზრუნველყო სპეციალისტის მიერ ბიომრავალფეროვნების კონსულტაცია ბიომრავალფეროვნების შესახებ PR6-ის ხელახალი შედგენისას, ეს დავალება მოიცავდა სახელმძღვანელო შენიშვნების შედგენას და შესაძლებლობების გაძლიერების სწავლებას EBRD-ის შიგნით და გარეთ. ასევე გამოიცა კარგი პრაქტიკის შენიშვნებისა და სახელმძღვანელოების სერია, რომლებიც ხსნიან PR6-ის გამოყენებას. 2008 წლის ESP-ის შემდეგ სიტუაცია მნიშვნელოვნად შეიცვალა:

კარგი პრაქტიკა ბიომრავალფეროვნების საბაზისო მონაცემების შეგროვებისთვის:

https://www.ebrd.com/sites/Satellite?c=Content&cid=1395245538876&d=&pagename=EBRD%2FContent%2FDownloadDocument

ბიომრავალფეროვნების ინკლუზიური ზემოქმედების შეფასების და მართვის დაგეგმვის კარგი პრაქტიკა:

https://www.ebrd.com/cs/Satellite?c=Content&cid=1395245539075&d=&pagename=EBRD/Content/DownloadDocument

PR6-ის პრაქტიკული გზამკვლევი:

https://www.youtube.com/watch?v=55ItpU9tvEM

რეკომენდაცია სრულად შესრულდა წინა პოლიტიკის განახლებით, სახელმძღვანელო შენიშვნების შემუშავებით და კარგი საერთაშორისო პრაქტიკის დამკვიდრებით. შემდგომი მუშაობა არ არის შემოთავაზებული, თუმცა, ბიომრავალფეროვნების შეფასების კარგი საერთაშორისო პრაქტიკის შესახებ კონსულტაციები პარტნიორებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან არის მუდმივი პროცესია, რომელშიც EBRD დარჩება აქტიურად ჩართული.

ქმედებები პროექტთან დაკავშირებული რეკომენდაციების საპასუხოდ პროექტის განხორციელებისას შეუსაბამობების აღმოსაფხვრელად

PCM-ის რეკომენდაცია 5
პროექტთან დაკავშირებით, ბანკმა უნდა ითანამშრომლოს AGL-თან, რათა შეადგინოს პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მყოფი თემების საბოლოო სია, რომელიც მოიცავს იმას, თუ როგორ მოქმედებს პროექტი თითოეულ ასეთ თემზე. ბანკმა განსაკუთრებით უნდა იზრუნოს, დაზარალებული თემებისგან უკუკავშირის მიღებაზე, მათ შორის, ქალებისგან და ამ თემების სხვა მოწყვლადი წევრებისგან.
მენეჯმენტის კომენტარი რეკომენდაციაზე 5
ESIA-ში აღნიშნულია (თავში 5.3.2 გავლენის არეალი - AoI), რომ AoI განისაზღვრება თემით/პარამეტრით. ეს შეესაბამება ESIA-სთვის კარგ საერთაშორისო პრაქტიკას (GIP) და ამიტომ არსებობს სხვადასხვა გავლენის ზონა (AoI) სხვადასხვა თემატური სუბიექტისთვის - როგორიცაა ბიომრავალფეროვნება და სოციალური საკითხები - რომლებსაც ადგილი ჰქონდათ პროექტის სხვადასხვა ეტაპზე. პროექტის მშენებლობა დასრულებულია და ზემოქმედების უმეტესობა შეწყვეტილია. დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმაში (SEP) შესული განახლებები ასახავს ამ ცვლილებებს. პროექტის განხორციელების ადგილზე PCM ექსპერტის ვიზიტის დროიდან, SEP განახლდა და მოიცავს პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მყოფი თემების ყოვლისმომცველ რუქას. ამიტომ მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ ეს რეკომენდაცია შესრულებულია.
პასუხი მოსარჩელეების კომენტარებზე მენეჯმენტის ქმედება 5-თან დაკავშირებით
მოსარჩელეები წარმოადგენენ შემდგომ რეკომენდაციებს, რომლებიც მენეჯმენტის აზრით, უკვე შესრულებულია. მენეჯმენტი აღიარებს, რომ პროექტის საოპერაციო ფაზასთან დაკავშირებული ზემოქმედება საჭიროებს საგულდაგულოდ მართვას და შერბილებას პროექტის მთელი პერიოდის განმავლობაში და არსებობს მექანიზმები, რომ ეს მოხდეს. განახლებული SEP მოიცავს რელევანტურ და რაც მთავარია, აქტუალურ საკითხებს პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ადამიანებისთვის. კომენტარები, წამოჭრილი საკითხები ან საჩივრები ნებისმიერ სხვა საკითხზე, რომელიც არ არის გათვალისწინებული SEP-ით, ჩაიწერება და განიხილება საჩივრების განხილვის მექანიზმის ფარგლებში, რომელიც დადასტურებულია, რომ არის ფუნქციური და მოქმედი. ESIA წარმოადგენდა პროექტს გასაჯაროების დროს (2013), ხოლო SEP არის „ცოცხალი“ დოკუმენტი, რომელიც მუდმივ ახლდება (2013 წლიდან 2021 წლამდე). ამიტომ, განახლებულ SEP-ში სოფლების სიები უნდა იქნას მიღებული, როგორც უახლესი ჩანაწერი. ESIA განხორციელდა ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების პროექტზე და ზოგიერთი ინფრასტრუქტურის (მათ შორის SDA-ების და გვირაბის ადაპტაციის ჩათვლით) ადგილმდებარეობა დადასტურდა ბსგზშ-ის დასრულების შემდეგ. ეს დიზაინის ცვლილებები ნიშნავს, რომ ზოგიერთი სოფელი გამოვიდა AoI-დან ბსგზშ-ს დასრულების შემდეგ (და მოგვიანებით ზოგიერთი დაემატა, მაგ. 35 კვ ხაზის განვითარების შედეგად, რომელიც ESIA-ს დროს მთავრობის პროექტი იქნებოდა). დიზაინის ცვლილებები შეფასდა პროექტის ცვლილების მენეჯმენტის პროცედურის შესაბამისად. ეს ცვლილებები აისახა SEP-ის განახლებებში (პროექტის განხორციელების პარალელურად დოკუმენტი განახლდა რამდენჯერმე). ეს ცვლილებები და განვითარებადი AoI განიხილებოდა ბანკის მიერ განხორციელებული E&S მონიტორინგის ყოველი ვიზიტის დროს. ყველა ჯერზე,

გამხსესხებლების E&S მრჩეველი და EBRD კმაყოფილი იყვნენ, რომ AGL-მა სწორად დაადგინა, რომელ სოფლებზე ახდენდა პოტენციური ზემოქმედებას პროექტი და რა ფორმით. მატერიალური ცვლილებების დოკუმენტი ასევე გამოქვეყნებულია პროექტის ვებსაიტზე, რომელიც განმარტავს ამას.

AGL იყო პროაქტიული თემთან შეხვედრებისა და ინფორმაციის გაზიარების კუთხით დაზარალებულ თემებთან. მართლაც, ადგილობრივი თემების კონტექსტმა გაართულა რომელიმე თემის გამოტოვება - ჯერ ერთი, AGL-მ შეინარჩუნა კონტაქტი მუნიციპალიტეტების ხელმძღვანელებთან და მეორეც, ყველა სოფელი მჭიდროდ არის დაკავშირებული და რეგულარულად ურთიერთობს; თუ რომელიმე სოფელი იყო გამოტოვებული, ეს იქნებოდა იდენტიფიცირებული, როგორც პრობლემა და სწრაფად წამოჭრილი.

მენეჯმენტმა აღიარა, რომ AoI-ს კონცეფცია საჭიროებდა გადახედვას და MAP 1-ის მიხედვით, ეს მოხდა სხვადასხვა პოლიტიკის დოკუმენტების განახლებით. თუმცა, მენეჯმენტს შეუძლია დაადასტუროს, რომ ეს მოიცავდა „უსაფრთხოების რისკებს, წყლის ხელმისაწვდომობას და სხვა წამოჭრილ საკითხებს“, როგორც ეს მითითებულია მოსარჩელის მიერ.

პროექტის სამშენებლო აქტივობების განმავლობაში, დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმა შეიცვალა რისკისა და ზემოქმედების ცვლილების გამო და ეს აისახა დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის ყოვლისმომცველ პროგრამაში და ინფორმაციის გავრცელებაში, რომლის დიდი ნაწილი იყო ლოკალური პროექტისთვის და არა თბილისში დაფუძნებული ერთეულებისთვის.

ამჟამინდელი პროექტის გავლენის ზონა მკაფიოდ არის განსაზღვრული საოპერაციო SEP-ში და ნებისმიერი ცვლილება არ ასახავს მიმდინარე პოზიციას პროექტის ადგილზე. მშენებლობასთან დაკავშირებული ზემოქმედების ნებისმიერი რეტროსპექტული დათვალიერება ამ ეტაპზე არ იქნება გამართლებული ან გამართლებული.

მენეჯმენტის ქმედება 5

განახლებული SEP, რომელიც ეხმიანება PCM-ის რეკომენდაციებს, გამოქვეყნდა პროექტის საოპერაციო ფაზაში და რეგულარულად ხდება მონიტორინგი, განხილვა და განახლება საჭიროების შემთხვევაში. განახლებული SEP შეგიძლიათ იხილოთ აქ:

http://agl.com.ge/new/wp-content/uploads/2021/06/AGL-SEP-Shuakhevi_OP_Covid_final.pdf

რეკომენდაცია მიღებულია სრულად და შესრულებულია; ამიტომ შემდგომი ქმედება არ არის შემოთავაზებული. პროექტი გაგრძელდება მონიტორინგის ფაზაში EBRD-ის ჩართულობის მთელი პერიოდში და ეს ასპექტი ჩართული იქნება პერიოდულ მიმოხილვებში.

PCM-ის რეკომენდაცია 6

პროექტთან დაკავშირებით, ბანკმა უნდა იმუშაოს AGL-თან, რათა უზრუნველყოს, რომ საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი იყოს გეოლოგიური ტესტირების შედეგები (იურიდიულად დაცული კონფიდენციალური ინფორმაციის გამჟღავნების გარეშე), მათ შორის, გამძლეობის ტესტები (Slake Durability Test) და AGL-ის მიერ განხორციელებული ქმედებების დოკუმენტირება ასეთი ტესტების შედეგების გასათვალისწინებლად.

მენეჯმენტის კომენტარი რეკომენდაციაზე 6

პროექტის დიზაინისთვის საჭირო ტექნიკური გეოლოგიური ინფორმაცია სცილდება ბანკის ESP-ის, PR-ების, GIP-ის ან ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის პოლიტიკის მოთხოვნებს. ვინაიდან ეს ტექნიკური საკითხია (იხ. კომენტარები რეკომენდაციაზე 2), EBRD-ის მენეჯმენტი გვთავაზობს,

რომ ამის მართვა გაგრძელდეს სათანადო კვალიფიკაციის ტექნიკური ინჟინრების მეთვალყურეობის ქვეშ. მენეჯმენტი წაახალისებს AGL-ს, მოამზადოს ინფორმაციის არატექნიკური რეზიუმე, რომელიც შესაფერისი იქნება საჯარო გავრცელებისთვის.

პასუხი მოსარჩელეების კომენტარებზე მენეჯმენტის ქმედება 6-თან დაკავშირებით

მოსარჩელეების პასუხში განხილულია პროექტის რამდენიმე კომპონენტი, მათ შორის მეწყერის რისკი, თემის უსაფრთხოება, კაშხლის მთლიანობა და გვირაბის გაყვანა. შესაბამისობის მიმოხილვის ანგარიშის რეკომენდაცია კონკრეტულად ქანების ტესტირების მონაცემების გამჟღავნებას უკავშირდება. მენეჯმენტი იმუშავებს AGL-თან, რათა შეაჯამოს ქანების ტესტირების მონაცემები საჯაროდ ხელმისაწვდომი ფორმით, თუმცა ეს სცილდება EBRD-ის პოლიტიკის ფარგლებს და მოხდება საუკეთესო ძალისხმევის საფუძველზე. თუმცა, საკითხები, რომლებსა მოსარჩელეები ისევ წამოჭრიან, დაშორებულია რეკომენდაციიდან, შესაბამისად, MAP-ის სამოქმედო პუნქტის პასუხი ძალაში რჩება. შესაბამისობის მიმოხილვის ანგარიში ადასტურებს, რომ ESIA-ს აქვს სრული თავი მეწყრული რისკის შესახებ და ეს არის შესაბამისი საკითხი, რომელიც აკავშირებს გეოლოგიურ რისკებს ადგილობრივ თემებთან PR-ების მეშვეობით. ESIA და ანგარიში განმარტავს ძალისხმევას, რომელიც განხორციელდა ძირითადი და კრიტიკული რისკის მახასიათებლების თავიდან აცილების მიზნით (გვირაბის პორტალების და კაშხლების ჩათვლით) და სეისმური მონიტორინგი არსებობდა გვირაბის აფეთქების დროს. გვირაბის გაყვანასთან დაკავშირებული ტექნიკური საკითხების ჩართვა და მისი თემის უსაფრთხოებასთან დაკავშირება მოსარჩელეს მიერ არაზუსტია იმის გათვალისწინებით, რომ მეწყერის რისკები გამოწვეულია ზედაპირის სრიალებით და რომ ეს რისკები შემცირებულია, მაშინ როცა გვირაბის სამუშაოები ჩატარდა ღრმა კლდოვან წარმონაქმნებში. ESIA-ში ასევე ნათქვამია (წყლის ხარისხის/გამოყენების თავში), რომ გვირაბის განლაგება დიდწილად თავიდან აიცილებს მეწყერს, სადაც დასახლებები მდებარეობს. თუმცა, მოსარჩელე ყურადღებას ამახვილებს კონკრეტულად გვირაბებზე და აქვს თუ არა (1) გვირაბის ჩამონგრევას საზოგადოების უსაფრთხოებაზე გავლენა და (2) მართალი იყო თუ არა ბანკი მნიშვნელოვან გვირაბის გაყვანასთან დაკავშირებული რისკების მიღებისას. მეორე არის წმინდა ტექნიკური საკითხი და არ უკავშირდება ESP-ს. პირველი პუნქტი უნდა განვასხვავოთ პროექტის სამშენებლო (გვირაბის აფეთქება) და ექსპლუატაციის (წნევა გვირაბის) ფაზებს შორის. საზოგადოების H&S რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია მშენებლობის რისკთან - რომელიც ახლა დასრულებულია - აფეთქების რისკების ჩათვლით, მართული იყო ადგილობრივ სოფლებში მონაწილეობითი სეისმური მონიტორინგით. ექსპლუატაციის ფაზის საზოგადოების უსაფრთხოების რისკი დაკავშირებულია გვირაბის კონსტრუქციულ მთლიანობასთან, რომელიც არ არის დაკავშირებული ზედაპირული სრიალის ან მეწყერის რისკთან. ეს არის მნიშვნელოვანი განსხვავება, რომელიც გასათვალისწინებელია. ყველა ეს პოტენციური რისკი და ზემოქმედება შეფასდა, შერბილდა და განხორციელდა მონიტორინგი და თემის უსაფრთხოების პრობლემები არ წარმოქმნილა.

მენეჯმენტის ქმედება 6

მენეჯმენტს ესმის, რომ ეს რეკომენდაცია, უპირველეს ყოვლისა, გამიზნულია პროექტის მშენებლობის ფაზისთვის. პროექტის საოპერაციო ფაზის ფარგლებში ქანების შემდგომი ტესტირება არ განხორციელდება და ამიტომ შემდგომი ქმედება არ არის შემოთავაზებული. პროექტის მონიტორინგის დროს, EBRD იმუშავებს კლიენტთან, რათა გამოსცეს არატექნიკური პოზიციის დოკუმენტი ისტორიული ქანების ტესტირების მეთოდებზე, თუმცა ეს ESP-ის ფარგლებს გარეთაა და, შესაბამისად, EBRD-ის პოლიტიკასთან შესაბამისობის მიღმაა. თუმცა, EBRD მოითხოვს, რომ კლიენტმა უზრუნველყოს ქანების ტესტირების ნებისმიერი მონაცემის გაზიარება პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ადამიანებისთვის, მოთხოვნის შემთხვევაში.

PCM-ის რეკომენდაცია 7

პროექტთან დაკავშირებით, ბანკმა უნდა იმუშაოს AGL-თან, რათა უზრუნველყოს საფუძვლიანი ჰიდროგეოლოგიური მიმოხილვა (ან გააფართოვოს არსებული მიმოხილვები), რომელიც მოიცავს წყლის ხელმისაწვდომობისა და გამოყენების შესახებ, ისტორიული ინფორმაციის შეგროვებას, ასევე, ფიზიკურ ანალიზზე დაფუძნებული დასკვნების სათანადო დადასტურებას, რაც არ შემოიფარგლება დოკუმენტების ანალიზით.

მენეჯმენტის კომენტარი რეკომენდაციაზე 7

წყლის რესურსებთან დაკავშირებით ჩამოყალიბდა პრევენციული და მონაწილეობითი პროცესის მიდგომა და დასრულდა წყაროს წყლის მონიტორინგის ვრცელი მონაწილეობითი პროგრამა, რომელიც მოიცავდა 600 მონიტორინგის ადგილს 20-ზე მეტ სოფელში. ადგილობრივმა თემის წევრებმა გაიარეს სწავლება და დაქირავებულ იყვნენ მონიტორინგის განსახორციელებლად. ასევე, გარემოს დაცვის ნებართვის ფარგლებში, საჭირო იყო შედეგების გამოცემა და განხილვა. პროგრამამ შეძლო წყლის ხელმისაწვდომობის გარკვეული ცვლილებების იდენტიფიცირება, თუმცა, მცირე შემთხვევებისა გარდა, ეს არ მიეწერებოდა პროექტს. საჩივრის რეგისტრაციის დღიდან, თემის წევრების მიერ წყლის ხელმისაწვდომობასთან/მოხმარებასთან დაკავშირებული საკითხები არ დაფიქსირებულა და აღსანიშნავია, რომ კომპანიის საჩივრების მექანიზმი სრულად ფუნქციონირებს და მას რეგულარულად იყენებენ ადგილობრივი თემები მთელ რიგ საკითხებთან დაკავშირებით. მენეჯმენტი გააგრძელებს კომპანიის საჩივრების მექანიზმის მიმოხილვას რუტინული მონიტორინგის ფარგლებში.

პასუხი მოსარჩელეების კომენტარებზე მენეჯმენტის ქმედება 7-თან დაკავშირებით

პროექტის ფარგლებში წყაროებზე შეგროვებული საწყისი მონაცემები ვრცელი და ყოვლისმომცველია. საგაზაფხულო მონიტორინგი იყო მონაწილეობითი პროცესი და ახლაც გრძელდება. 2017 წლიდან მოყოლებული წყლის გაჩენის ან ხელმისაწვდომობის შესახებ ადგილობრივი თემების მიერ არ ყოფილა წარდგენილი საჩივრები პროექტის კომპანიასთან. შესაბამისად, ადგილობრივი ინფორმაცია განსხვავდება მოსარჩელეების ინფორმაციისგან, რომელიც დაშორებულია პროექტიდან და ეწინააღმდეგება იმ ინფორმაციას, რომელსაც ფლობს პროექტი და ბანკი.

განხორციელდა შეფასების შესაბამისი დონე, რათა განისაზღვროს ჰიდროგეოლოგიის ცვლილებებით გამოწვეული რისკის დონე დეტალური პირველადი მონაცემების არარსებობის პირობებში. ამ შეფასებამ აღმოაჩინა, რომ რისკი უმნიშვნელოა და, შესაბამისად, მიწისქვეშა წყლების რეჟიმის დასახასიათებლად შემდგომი ინტრუზიული კვლევების პროგრამის განხორციელების (მნიშვნელოვანი) ღირებულება არ არის გამართლებული.

ESIA საბაზისო უნდა შეესაბამებოდეს რისკს და ამ შემთხვევაში არ არსებობდა საკმარისი დასაბუთება სრული ჰიდროგეოლოგიური კვლევისთვის. ESIA-მ მართებულად აღნიშნა, რომ შეფასების შედეგი იყო გაურკვეველი და რეკომენდირებულია პრაქტიკული და შესაფერისი პრევენციული ქმედებები, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას საჭიროების შემთხვევაში. გამსესხებელთა ჯგუფის მიერ 2020 წელს შედგენილი დამოუკიდებელი ანგარიშის საბოლოო დასკვნა მხარს უჭერს იმ მიდგომას, რომ არ არის გამოვლენილი კავშირი გვირაბის სამუშაოებსა და წყაროს წყლის პრობლემებს შორის, რომლებიც იდენტიფიცირებულია მოსარჩელეების მიერ.

აღსანიშნავია ისიც, რომ დამოუკიდებელმა ექსპერტებმა აღნიშნეს შემდეგი:

„საზოგადოებრივ საინფორმაციო ცენტრს ჰყავს 2 თანამშრომელი, რომლებიც ადგილობრივი თემებიდან არიან და AGL-ის მიერ არიან გადამზადებული. ცენტრები აღჭურვილია პროექტის

ფოტოებით, ბროშურებით (სოციალური ასპექტების შესახებ, სამშენებლო ინფორმაცია, წყაროს წყლის წყაროები)...“

„პროცესის პირველი ნაბიჯი იყო ნდობის ჩამოყალიბება და თითოეული მხარის მოლოდინის განსაზღვრა საკონსულტაციო პროცესში. ეს მიღწეული იქნა ურთიერთგაგების მემორანდუმის შეთანხმებით ადგილობრივი თემების, მუნიციპალიტეტის, შესაბამისი არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და AGL-ის წარმომადგენლებს შორის. მემორანდუმებში მოყვანილი თემები განსხვავდება თემიდან მეორეში, მაგრამ მათი უმრავლესობა ყურადღებას ამახვილებს ადგილობრივების დასაქმების შესაძლებლობებზე, წყაროს წყლის ხარისხსა და მოცულობაზე და ადგილობრივი გზების ხარისხზე, რომელსაც კონტრაქტორი იყენებს“.

მემორანდუმის 2.5 და 2.6 პუნქტების შინაარსი (ქვემოთ მოცემულია დიაკონიძეების მაგალითი) ასევე აქტუალურია AGL-ის ვალდებულებისაა და ადგილობრივ მოსახლეობასთან ამ საკითხზე ჩართულობის დემონსტრირებაში, მიუხედავად იმისა, რომ მემორანდუმი მოიცავდა მონიტორინგის სქემაში მყოფი სოფლების მხოლოდ მცირე ნაწილს:

2.5. The Company shall survey the availability and quantity of water supply available to households located within 500 m from the center line of the tunnel crossing close to the Diakonidzeebi village. The survey shall be undertaken immediately prior to the commencement of tunnelingoperations within 500 m of the water supply source. A second survey shall be undertaken immediately after the tunnelingoperations have progressed more than 500 m beyond the water supply source; The survey of water availability and quantity shall, to the extent possible, consider the normal seasonal and inter-annual variability of the water supply;

2.6. In the event of material loss or elimination of the water resources in Diakonidzeebi, as determined from the survey conducted according to Article 2.5, resulting from construction of the transfer tunnel connecting from the Skhalta River to the Didachara reservoir, the Company shall implement remedial works in the tunnel constructionto mitigate the loss of water. In the event that such remedial works are not possible, or are not successful, the Company shall design and implement an alternative water supply to replace the lost supply. Temporary water supply shall be made available until such time as a permanent water supply can be constructed. If such replacement is not possible, the Company, as a last resort, shall resettle the affected households within 6 month from the loss certification and the resettlment shall comply with the IFC Performance Standards. The Company will cover the cost of resonable housing until resettlement is achieved.

2.5. კომპანიამ უნდა გამოიკვლიოს წყალმომარაგების ხელმისაწვდომობა და ოდენობა სოფელ დიაკონიძეების მახლობლად გვირაბის გადაკვეთის ცენტრალური ხაზიდან 500 მ. მანძილზე მდებარე შინამეურნეობებისთვის. კვლევა უნდა ჩატარდეს უშუალოდ გვირაბის სამუშაოების დაწყებამდე წყალმომარაგების სათავიდან 500 მ. მანძილზე. მეორე კვლევა უნდა ჩატარდეს დაუყოვნებლივ მას შემდეგ, რაც გვირაბის სამუშაოები წყალმომარაგების სათავიდან 500 მ-ზე მეტრს მიღმა იქნება; წყლის ხელმისაწვდომობისა და რაოდენობის კვლევა, შეძლებისდაგვარად, უნდა ითვალისწინებდეს წყალმომარაგების ნორმალურ სეზონურ და წლიურ ცვალებადობას;
2.6. მდინარე სხალთადან დიდაჭარის წყალსაცავთან დამაკავშირებელი გადამყვანი გვირაბის მშენებლობის შემთხვევაში, დიაკონიძეებში წყლის რესურსების საგრძნობი შემცირების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, 2.5 მუხლის მიხედვით ჩატარებული კვლევის თანახმად, კომპანია განახორციელებს მაკორექტირებელ სამუშაოებს გვირაბის მშენებლობისას წყლის დანაკარგის შესამცირებლად. იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი გამოსასწორებელი სამუშაოები შეუძლებელია, ან წარუმატებელია, კომპანიამ უნდა შეიმუშავოს და განახორციელოს ალტერნატიული წყალმომარაგება დაკარგულის მიწოდების შესაცვლელად. დროებითი წყალმომარაგება უნდა იყოს ხელმისაწვდომი მანამ, სანამ არ მოხდება მუდმივი წყალმომარაგების უზრუნველყოფა. თუ ასეთი ჩანაცვლება შეუძლებელია, კომპანიამ, როგორც უკანასკნელი საშუალება, უნდა გაასახლოს დაზარალებული შინამეურნეობები დანაკარგის დადასტურებიდან 6 თვის განმავლობაში და განსახლება უნდა შეესაბამებოდეს IFC-ის შესრულების სტანდარტებს. კომპანია დაფარავს გონივრული საცხოვრებლის ღირებულებას განსახლების მიღწევამდე.

მენეჯმენტს შეუძლია დაადასტუროს, რომ ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი დაკმაყოფილებულია და დამოუკიდებლად არის გადამოწმებული.

მენეჯმენტის ქმედება 7

შემდგომი ქმედება არ არის შემოთავაზებული, თუმცა გაგრძელდება ამ საკითხის მონიტორინგი EBRD-ის სესხის ვადის განმავლობაში, იმისა დასადასტურებლად, რომ სიტუაცია არ იცვლება.

PCM-ის რეკომენდაცია 8

პროექტთან დაკავშირებით, ბანკმა უნდა იმუშაოს AGL-თან, რათა დაადგინოს ბიომრავალფეროვნების სისტემატური მონიტორინგისა და ანგარიშგების პროტოკოლი, ვადებთან და შინაარსთან დაკავშირებული მოთხოვნების ჩათვლით, რაც საშუალებას მისცემს AGL-ს, ბანკს და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს, პროექტის ყველა ფაზის განმავლობაში განსაზღვრონ, აღწევს თუ არა პროექტი ბიომრავალფეროვნების ნულოვან დანაკარგს.

მენეჯმენტის კომენტარი რეკომენდაციაზე 8

საჩივრის გამოცემისა და შესაბამისობის მიმოხილვის ექსპერტის ვიზიტის შემდეგ, დასრულდა და გამოქვეყნდა ოპერაციების BAP, რომელიც მოიცავს ამ რეკომენდაციების ყველა პუნქტს და ადასტურებს ბიომრავალფეროვნების NNL-ს. O-BAP შეგიძლიათ იხილოთ აქ:

http://agl.com.ge/new/wp-content/uploads/2021/05/0416400_Operation-Phase-BAP-SHPP-v3.0_Final_20210415-_AGL.pdf

პასუხი მოსარჩელეების კომენტარებზე მენეჯმენტის ქმედება 8-თან დაკავშირებით

მოსარჩელეები აყენებენ დამატებით 6 საკითხს, რომელთაგან ოთხი არ არის დაკავშირებული თავდაპირველ შესაბამისობასთან ან შესაბამისობის მიმოხილვის ექსპერტის მიერ მოწოდებულ რეკომენდაციასთან. 1-ლი და მე-2 საკითხი, რომლებიც წამოჭრილია საჩივარში, ეხება O-BAP-ს და მენეჯმენტს შეუძლია წარმოადგინოს შემდგომი განმარტებები.

ბიომრავალფეროვნების სამოქმედო გეგმა და ბიომრავალფეროვნების მართვის გეგმა განახლდა შესაბამისობის განხილვის შემდეგ და დეტალურად უნდა იქნას განხილული ამ დასკვნის კონტექსტში. O-BAP-მა გააერთიანა ყველა შემდგომი შეფასება და ანალიზი 2013 წლის ESIA-ს შემდეგ. მიუხედავად იმისა, რომ ეს სულ ახლახანს დასრულდა, ბანკის მიერ პროექტის განხორციელების განმავლობაში განსახილველად იქნა წარმოდგენილი სხვა სამუშაო ვერსიებიც.

სათანადო პროცესი განხორციელდა და სტატისტიკური ტენდენციების ანალიზის გამოქვეყნება, როგორც O-BAP-ის ნაწილი, შეეხო ამ საკითხს და ეს მომავალშიც გაგრძელდება. განხორციელებული სტატისტიკური ტენდენციის ანალიზი, რომელიც წარმოდგენილია O-BAP-ში, შეიძლება ჩაითვალოს GIP-ის კარგ მაგალითად, რომელიც აღემატება EBRD-ის მითითებებს ბიომრავალფეროვნების მონაცემების შეგროვებისა და ინტერპრეტაციის შესახებ. O-BAP მოიცავს სტატუსის სრულ განახლებას დახურულ და მიმდინარე ქმედებებზე (მათ შორის, კონკრეტულად ექსპლუატაციის ფაზასა და სამშენებლო ფაზის ქმედებებისთვის, სადაც საჭიროა შემდგომი მონიტორინგი ეფექტურობის შესამოწმებლად). ეს მოიცავს ქმედებებს სტატისტიკური ტენდენციების ანალიზით გამოვლენილი ზემოქმედებების მოსაგვარებლად და დამატებით შემარბილებელ ღონისძიებებს.

მოსარჩელეები ასევე აყენებენ საკითხს დაცული ტერიტორიების შესახებ (3-6 პუნქტები), რაც არ შედიოდა თავდაპირველ საჩივარში. ეჭვის თავიდან აცილების მიზნით, ეს საკითხიც სრულად იქნა შეფასებული და ამასთან დაკავშირებით განხილული იქნა რისკები და ზემოქმედება. თუმცა, რადგან ეს არ არის დაკავშირებული საჩივართან, MAP არ ითვლება ამ კომენტარის განსახილველად შესაფერის ადგილად.

მენეჯმენტის ქმედება 8

O-BAP-ის ეფექტიანობა პროექტის მიმდინარე მონიტორინგის საგანი იქნება EBRD-ისა და გამსესხებლების E&S კონსულტანტის მიერ, შემდგომი ქმედება არ არის შემოთავაზებული, თუმცა, O-BAP-ის მომავალი განვითარების შესახებ ინფორმაციას კომპანია გაავრცელებს, არსებული კარგი გამოცდილების შესაბამისად.